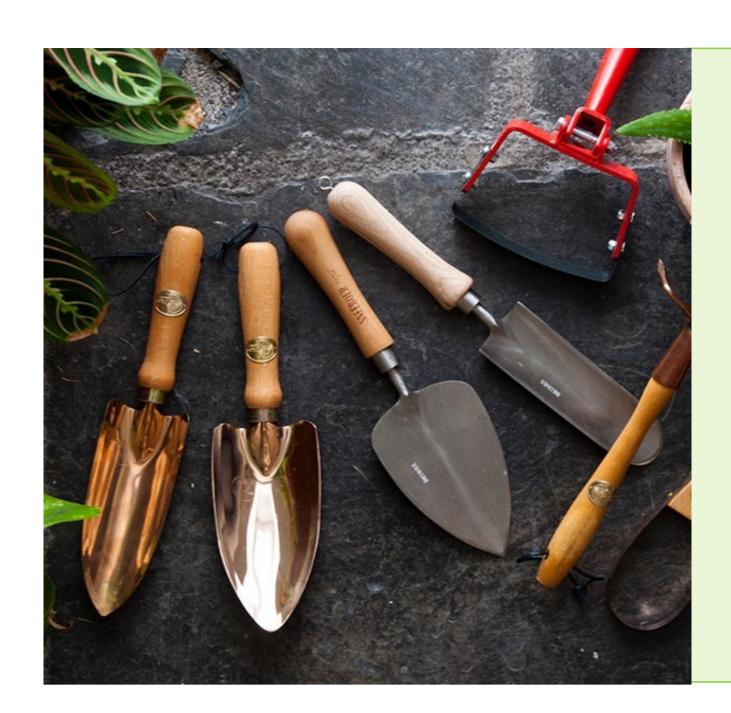
UPUTSTVA ZA PRAVLJENJE HERBARIJUMA

1. Sakupljanje biljnog materijala – terenski rad

Za ovaj korak potreban je odgovarajući alat: lopatica, makaze, kese za odlaganje materijala ili herbarijumske korice sa novinskim dvolisnicama i zateznim kaiševima ili vrpcama, etikete (papirići za obilježavanje uzorka).

Zeljaste biljke se sakupljaju cijele, sa podzemnim biljnim organima (korijen i/ili podzemne metamorfoze stabla – rizomi, krtole ili lukovice), stablom sa listovima i cvjetovima ili plodovima.

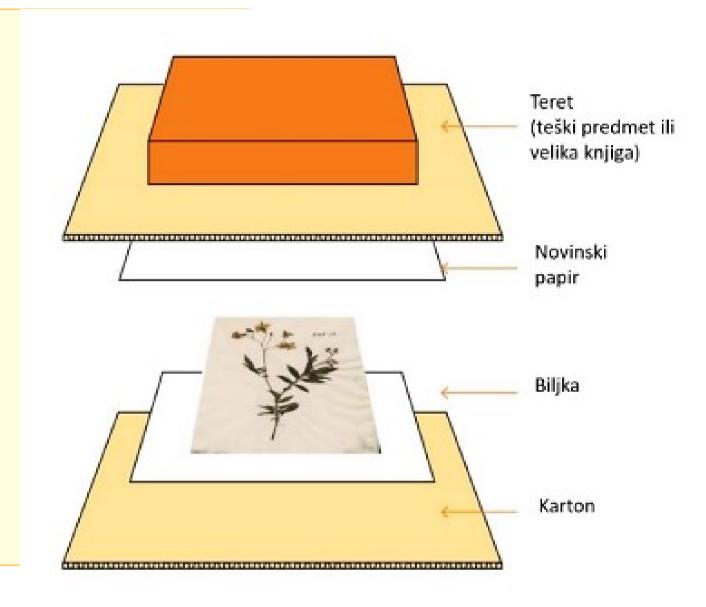
U slučaju drvenastih biljaka potrebno je makazama otkinuti mladu grančicu veličine oko 30 cm sa listovima, kao i pupoljcima, cvjetovima ili plodovima. Ukoliko na grančici nema reproduktivnih struktura (cvjetova ili plodova), potrebno je razgledati površinu zemljišta i potražiti ostatke plodova.

2. Herbarizovanje biljnog materijala

Biljke se najbolje herbarizuju pomoću namjenskih presa, međutim one nisu neophodne.

Za ovaj proces potrebne su: novine i kartoni. Prvo biljke i etikete staviti u novinske dvolisnice. Voditi računa o tome da je biljka pravilno postavljena (da listovi nisu presavijeni). Na ravnu podlogu (pod ili sto) prvo se stavlja karton, potom novinska dvolisnica sa biljkom, onda opet karton i proces se ponavlja. Na poslednji karton se stavlja teret (neki teški predmet ili teška knjiga). Pod teretom biljke se presuju i suše, a novinski papir je potrebno svakodnevno mijenjati.

Proces sušenja traje 7 – 15 dana u zavisnosti od vrste biljaka i njihove vlažnosti.

3. Određivanje biljnog materijala

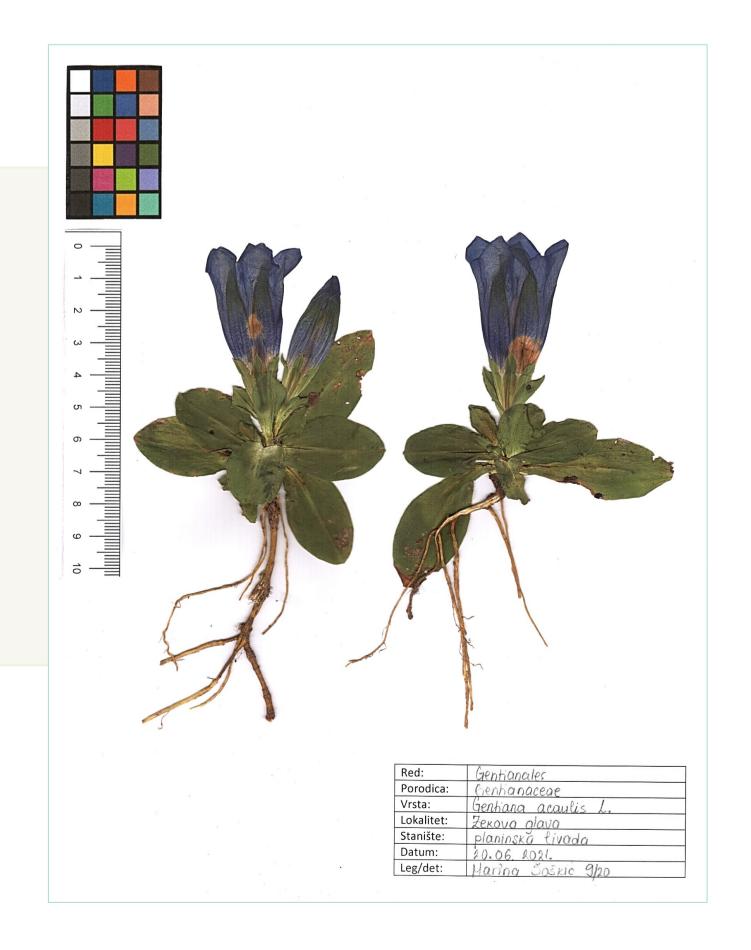
Identifikacija biljnih vrsta vrši se uz pomoć tekstualnih ili ilustrovanih ključeva za određivanje.

4. Izrada herbarskih listova

Herbarizovane biljke se lijepe na list A4 formata malim djelovima ljepljive trake (selotejpom) uz pomoć pincete.

U donjem desnom uglu se nalazi etiketa koja sadrži podatke o klasifikaciji, imenu vrste, lokalitetu, staništu, datumu, imenu sakupljača i imenu osobe koja je biljku odredila.

	· ·
Red:	
Porodica:	
Vrsta:	
Lokalitet:	
Stanište:	
Datum:	
Leg/det:	

*Digitalizovani primjerci herbarske zbirke Pirodno-matematičkog fakulteta u Podgorici dostupni su onlajn na veb stranici koju možete posjetiti putem linka: http://www.ebb.ac.me/#/plants

